

C. Operationeel toezicht

Net zoals andere organisaties heeft de Bank haar werking moeten aanpassen door de pandemie. Ze heeft haar plannen geactiveerd om de continuïteit van haar kritieke activiteiten, zoals het toezicht op banken, verzekeringen en financiëlemarktinfrastructuren (FMI's), voort te kunnen zetten. De medewerkers die belast zijn met het toezicht schakelden dan ook vlot over op thuiswerk, en vergaderingen met fysieke aanwezigheid (zowel intern als met de instellingen) werden vervangen door virtuele vergaderingen op afstand. Ook de vergaderingen in het kader van internationale samenwerkingsakkoorden, zowel die waar de Bank aan deelnam onder leiding van een buitenlandse autoriteit, als die welke de Bank organiseerde als hoofd-toezichthouder, werden vanop afstand gehouden.

De coronacrisis bracht bijzondere uitdagingen met zich mee voor de zogenaamde on-site inspecties, waarbij inspecteurs van de Bank bij instellingen ter plaatse controles uitvoeren. Toen de eerste lockdown werd afgekondigd in België, konden de inspecteurs niet meer ter plaatse gaan bij de instellingen, waar overigens bijna niemand meer aanwezig was door het massale telewerk. Er werd een gepaste infrastructuur opgezet die tijdens de lockdown gebruikt werd om bestanden uit te wisselen en interviews te houden, en die daarna behouden bleef. De Bank heeft haar inspectiemethodologie aangepast door gebruik te maken van nieuwe vormen van controle en interactie met de financiële instellingen. Tijdens deze periode werd bijzondere aandacht besteed aan een goede communicatie en een zo vlot mogelijke interactie met de financiële instellingen, waarbij rekening werd gehouden met de gevolgen van telewerk, zowel voor de instellingen als voor de Bank.

1. Banken

Zoals te verwachten valt was de focus van het banktoezicht in 2020 gericht op één centraal thema,

namelijk de impact van de COVID-19-crisis op de werking en de financiële positie van de banken. De overheid heeft de banken overigens een belangrijke rol toebedeeld in de tenuitvoerlegging van een aantal maatregelen die tot doel hadden de economie, de bedrijven en de particulieren financieel te ondersteunen (zie kader 8 hierboven over moratoria en garantieregelingen).

1.1 Cartografie van de sector

De dalende trend van het aantal banken in België werd even onderbroken in 2020: tegenover de inschrijving van de nieuwe kredietinstelling naar Belgisch recht NewB stond de schrapping van een andere Belgische kredietinstelling, namelijk Puilaetco Dewaay Private Bankers, als gevolg van haar omvorming tot bijkantoor van een bank naar Luxemburgs recht. Het aantal bijkantoren daalde netto met 2 eenheden: 2 nieuwe bijkantoren van banken uit de Europese Economische Ruimte (EER) werden ingeschreven en er werden er 4 geschrapt.

Op 31 januari 2020 verleende de Europese Centrale Bank in het kader van het SSM een bankvergunning aan NewB ECV. Deze beslissing volgde op een positief advies van de Bank, die had vastgesteld dat de aanvraag voldeed aan alle voorwaarden die de Belgische bankwet oplegt. De coöperatie had eerder via openbare aanbidding van coöperatieve deelbewijzen voldoende kapitaal opgehaald om aan de minimumkapitaalvereisten te voldoen. NewB dient haar bancaire activiteiten op te starten binnen 12 maanden na de verlening van de vergunning.

De Belgische populatie van de beleggingsondernemingen nam in 2020 af met 6 instellingen, namelijk 3 beursvennootschappen naar Belgisch recht en 3 bijkantoren van beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van een lidstaat van de EER.

De daling van het aantal Belgische beursvennootschappen vindt haar verklaring in de consolidatiebeweging waarbij kleinere instellingen aansluiting zoeken bij grotere sectorgenoten.

In het eurogebied wordt het banktoezicht uitgeoefend door het SSM, dat gestoeld is op samenwerking tussen de ECB en de nationale toezichthouders. De ECB oefent rechtstreeks toezicht uit op alle instellingen die als belangrijk worden beschouwd (*significant institutions* – SI's) en wordt hierin bijgestaan door de nationale toezichthouders. Deze laatste blijven rechtstreeks toezicht uitoefenen op de minder belangrijke instellingen (*less significant institutions* – LSI's), waarbij de ECB weliswaar de mogelijkheid behoudt om het rechtstreeks toezicht over te nemen wanneer dit gerechtvaardigd is voor de consistente toepassing van de toezichtsnormen.

Wat de SI's betreft, nam de NBB in 2020 deel aan 12 gemeenschappelijke toezichtsteams (*joint supervisory teams* – JST's), die onder de leiding van de ECB toezicht uitoefenen op de belangrijke Belgische instellingen, namelijk zowel Belgische banken met een Belgische moederonderneming als in België gevestigde dochterondernemingen van niet-Belgische moederondernemingen die ressorteren onder het SSM, of nog, in België gevestigde banken met een niet-Belgische

moederonderneming die niet ressorteert onder het recht van een lidstaat van de EER. Als gevolg van de omvorming van de bank naar Belgisch recht Puilaetco Dewaay Private Bankers tot een bijkantoor van de Luxemburgse moederbank, zal de NBB niet langer deelnemen aan de werkzaamheden van het JST dat instaat voor het toezicht op deze SSM-bankengroep. Dit brengt het aantal JST's waaraan de NBB deelneemt op 11 per einde jaar.

De groep van de Belgische LSI's telt 17 lokale en/of gespecialiseerde banken; hun aantal is dus toegenomen met één instelling, namelijk NewB. Dit aantal komt op 22 als ook de Belgische financiële holdings van de minder belangrijke instellingen worden meegeteld. Te noteren is dat Dexia, een Belgische financiële holding met bancaire dochters in onder meer Frankrijk en Italië en die tot dusver gekwalificeerd was als een belangrijke instelling onder rechtstreeks toezicht van de ECB, door een beslissing van de ECB vanaf 1 juli 2020 werd geherkwalificeerd als een LSI. Hoewel het geconsolideerde balanstotaal van Dexia het drempelbedrag van €30 miljard ruimschoots overschrijdt, wat het belangrijkste criterium is om als SI te worden gekwalificeerd, gaven de bijzondere kenmerken van de bankengroep in ontmanteling de doorslag. Het toezicht op geconsolideerde basis op de Dexia-groep wordt voortaan

Tabel 20

Opsplitsing van de Belgische banken volgens de classificatiecriteria van het SSM

Belangrijke instellingen (SI's)	Minder belangrijke instellingen (LSI's)
<p>Met een Belgische moederonderneming</p> <ul style="list-style-type: none"> Argenta AXA Bank Belgium Belfius Degroef Petercam KBC Groep – KBC Bank, CBC <p>Met een niet-Belgische moederonderneming die ressorteert onder het SSM</p> <ul style="list-style-type: none"> BNP Paribas Fortis, bpost bank Beobank, Banque Transatlantique Belgium ING Belgium MeDirect Bank Santander Consumer Bank <p>Met een niet-Belgische moederonderneming die noch onder het SSM, noch onder het recht van een lidstaat van de EER ressorteert</p> <ul style="list-style-type: none"> Bank of New York Mellon 	<ul style="list-style-type: none"> Aion Anbang Groep – Bank Nagelmackers Byblos Bank Europe CPH Dexia (financiële holding) Crelan Groep – Crelan, Europabank Datex Groep – CKV Dierickx-Leys ENI Euroclear FinAx Groep – Delen Private Bank, Bank J. Van Breda NewB Shizuoka Bank United Taiwan Bank Van de Put & C° vdk bank

Bron: NBB.

Tabel 21

Verloop van het aantal onder toezicht staande instellingen

(eindeperiodegegevens)

	2019	2020
Kredietinstellingen	104	102
Naar Belgisch recht	31	31
Bijkantoren die ressorteren onder het recht van een lidstaat van de EER	48	46
Bijkantoren die ressorteren onder het recht van een staat die geen lid is van de EER	6	6
Financiële holdings	8	8
Financiële dienstengroepen	4	4
Andere financiële instellingen ¹	7	7
Beleggingsondernemingen	34	28
Naar Belgisch recht	17	14
Bijkantoren die ressorteren onder het recht van een lidstaat van de EER	16	13
Bijkantoren die ressorteren onder het recht van een staat die geen lid is van de EER	0	0
Financiële holdings	1	1

Bron: NBB.

¹ Gespecialiseerde dochters van kredietinstellingen en kredietinstellingen die zijn aangesloten bij een centrale instelling waarmee zij een federatie vormen.

uitgeoefend door de Franse banktoezichthouder ACPR (Autorité de contrôle prudentiel et de résolution), in nauwe samenwerking met de NBB, als nationale toezichthouder van de financiële holding Dexia.

1.2 Toezichtsprioriteiten

1.2.1 Impact van COVID-19

De onmiddellijke gevolgen van de sanitaire crisis op de werking en de financiële positie van de banken waren eerder beperkt en konden relatief snel worden opgevangen. Zo kreeg een aantal banken te maken met plotse en betekenisvolle trekkingen op bevestigde kredietlijnen door bedrijven die zich in het licht van de zich ontwikkelende crisis van voldoende liquiditeiten

De focus van het banktoezicht was in 2020 gericht op de impact van de COVID-19-crisis en op de werking en de financiële positie van de banken

wensten te voorzien. De liquiditeitspositie van de betrokken banken was echter voldoende robuust om deze schok op te vangen.

De werkelijke omvang van de schade zal pas duidelijk worden vanaf 2021, wanneer de moratoria op de aflossing van leningen zullen aflopen en de terugbetalingscapaciteit van de kredietnemers zal worden getest. Het is in deze context dat het SSM, rekening houdend met het uitstel van de EBA-stresstest, een top-down-stresstest heeft uitgevoerd voor de SI's, de zogenaamde Vulnerability Analysis, die ook door de Bank werd overgenomen voor de LSI's (zie kader 9). Het toezichtprogramma van 2021 zal dus in belangrijke mate worden toegespitst op de manier waarop de banken niet-renderende leningen en risicoposities identificeren en dekken. De toezichthouders volgen de situatie sedert het begin van de crisis nauwgezet op, onder meer op basis van een bijzondere rapportering.

1.2.2 Andere prioriteiten

Een ander belangrijk thema is de beoordeling van de duurzaamheid van de bedrijfsmodellen van de banken in het licht van een aantal fundamentele tendensen in de financiële sector, in het bijzonder de druk op de rendabiliteit van de banken als gevolg van de aanhoudende lagerenteomgeving en de concurrentiedruk op enkele belangrijke marktsegmenten (woonkredieten, private banking, betalingsverrichtingen). De banken moeten in deze context ook een digitale strategie ontwikkelen om zich op passende wijze te positioneren in de bankenmarkt van morgen en hun kosten te beheersen. De NBB heeft de banken in dit verband gevraagd een nieuwe FinTech-vragenlijst in te vullen, waarbij wordt gepeild naar de impact van FinTech en digitalisering op de bedrijfsmodellen van de instellingen.

Verder werd ook veel aandacht besteed aan de tenuitvoerlegging van de tweede betalingsrichtlijn (zie ook paragraaf E.2.1 in dit verslag). In september 2019 traden namelijk de technische reguleringsnormen voor sterke cliëntauthenticatie en gemeenschappelijke en veilige open communicatiestandaarden in werking. Elke rekeninghoudende betaaldienstverlener met betaalrekeningen die online toegankelijk zijn, moet minstens één toegangsinterface ter beschikking stellen, die veilige communicatie mogelijk maakt met

Stresstests met betrekking tot de kapitaalpositie van de Belgische banken

Oorspronkelijk was gepland dat er in 2020 een stresstest zou plaatsvinden voor de SI's en voor een beperkt aantal LSI's die tijdens het verslagjaar voor het eerst werden onderworpen aan een NBB-stresstest in het kader van hun SREP (Supervisory Review and Evaluation Process – proces van prudentiële toetsing en evaluatie). Dergelijke oefeningen zijn bedoeld om na te gaan of de instellingen over voldoende kapitaal beschikken om verliezen als gevolg van een aantal hypothetische ongunstige macro-economische en financiële schokken op te vangen en om, indien nodig, een extra kapitaalbuffer aan te bevelen.

Gezien de wereldwijde verspreiding van COVID-19 sinds februari 2020 besloot de EBA om de door haar gecoördineerde stresstest voor de grootste banken uit te stellen tot 2021. Deze beslissing was bedoeld om prioriteit te geven aan de operationele continuïteit van de banken. Niettemin was het belangrijk om de situatie van het bankstelsel te beoordelen in het licht van de gevolgen van de pandemiecrisis.

Tegen deze achtergrond voerde het SSM een top-down-stresstest of “kwetsbaarheidsanalyse” (*vulnerability analysis*) uit voor de 86 grootste banken van het eurogebied. Tegelijkertijd voerde de Bank een soortgelijke oefening uit voor de belangrijkste Belgische dochterondernemingen van buitenlandse bankgroepen. De moederinstellingen van deze dochterondernemingen namen deel aan de door het SSM gecoördineerde oefening. Daarnaast besliste de Bank dezelfde benadering te volgen voor de LSI's, met inachtneming van de nodige proportionaliteit, en de testgroep uit te breiden met de zes LSI's met de grootste blootstellingen aan kredietrisico.

De kwetsbaarheidsanalyse van de grootste banken omvatte drie scenario's: (1) het basisscenario dat was gepland voor de stresstest van de EBA van 2020, (2) een *mid* scenario op basis van de meest waarschijnlijke macro-economische ontwikkelingen volgens de projecties van het Eurosysteem van juni 2020, namelijk een recessie in 2020 gevolgd door een herstel in 2021 en 2022, en (3) een *severe* scenario met een diepere recessie in 2020 gevolgd door een trager herstel en een scherpe daling van de vastgoedprijzen in 2021 en 2022. Voor de LSI's werden enkel de twee ongunstige scenario's getest.

Vanuit methodologisch oogpunt is de kwetsbaarheidsanalyse vergelijkbaar, wat de getoetste risico's betreft, met de in 2016 en 2018 door de EBA gecoördineerde stresstests. Ook wordt steeds uitgegaan van een constante balans, waarbij geen rekening wordt gehouden met de reacties van de banken. In tegenstelling tot de eerdere stresstests was de kwetsbaarheidsanalyse echter uitsluitend een top-down-oefening, die werd uitgevoerd door de autoriteiten zonder enige interactie met de banken aangaande de gegevens of de projecties. Voor de LSI's werd opnieuw een vereenvoudigde stresstest uitgevoerd: er werd enkel een schatting gemaakt van de kredietverliezen, de twee belangrijkste inkomstenbronnen en de mogelijke waardeverliezen op de beleggingsportefeuille.

Volgens deze analyses zouden de Belgische banken moeten kunnen voldoen aan de reglementaire vereisten in de geteste scenario's. De resultaten van de individuele instellingen werden niet gepubliceerd, maar werden wel gebruikt als input voor de bepaling van hun kapitaalvereisten in het kader van het SREP.

rekeninginformatiedienstverleners, betaalinitiatie-dienstverleners en betaaldienstverleners die op kaarten gebaseerde betaalinstrumenten uitgeven. In 2020 toetste de NBB de aldus aangeboden toegangsinterfacies van de banken aan de technische regels en maande zij de instellingen aan tegen eind 2020 de vereisten volledig na te leven.

De NBB bereidt zich trouwens zelf intensief voor op deze nieuwe omgeving door haar eigen werking en werkinstrumenten te innoveren en haar medewerkers de noodzakelijke vormingen te geven.

2. Verzekeringsondernemingen

Het verslagjaar werd beheerst door de COVID-19-pandemie en de versterkte monitoring van de financiële toestand van de onder toezicht staande verzekerings- en herverzekeringsondernemingen. De crisis had een wezenlijke invloed op de financiële gezondheid van de ondernemingen. De verzekeringstechnische impact blijft voorlopig klein voor het merendeel van de ondernemingen en zal naar verwachting pas in de loop van 2021 duidelijk worden. De sanitaire crisis en de lagerenteomgeving blijven het levensverzekeringsbedrijf onder druk zetten, wat de Bank ertoe noopte bijzondere maatregelen op te leggen aan een aantal ondernemingen. Verder bleef het operationeel toezicht op de verzekeringsondernemingen toegespitst op de verdere behandeling van de dossiers die bij de Bank werden ingediend in het kader van de brexit, evenals op de markt van de aanvullende individuele ziektekostenverzekeringen en op het cyberrisico en Insurtech. Er werd bijzondere aandacht geschonken aan de uitbesteding door de ondernemingen en aan de transversale analyse van de ORSA-rapporten.

Een jaar gedomineerd door de sanitaire crisis, voorlopig enkel effecten op de financiële markten

2.1 Cartografie van de sector

Het aantal ondernemingen onder toezicht van de Bank loopt verder terug. Eind 2020 oefende de Bank nog toezicht uit op 74 ondernemingen. Deze daling is vooral toe te schrijven aan de gewestelijke openbaarvervoermaatschappijen, waarvan het aantal met 4 terugliep. Eind 2020 oefende de Bank ook prudentieel toezicht uit op acht bijkantoren van ondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere EER-lidstaat. Dit toezicht bleef beperkt tot de controle van de naleving van de witwaswetgeving.

Tabel 22

Verloop van het aantal onder toezicht staande ondernemingen¹

(eindeperiodegegevens)

	2019	2020
Actieve verzekeringsondernemingen	66	64
In <i>run-off</i> geplaatste verzekeringsondernemingen	1	0
Herverzekeringsondernemingen	31	30
waarvan:		
Ondernemingen die tevens als verzekeringsonderneming actief zijn	29	28
Overige ²	12	8
Totaal³	81	74

Bron: NBB.

1 Eind 2020 oefende de Bank ook prudentieel toezicht uit op acht bijkantoren van ondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere EER-lidstaat. Dit toezicht bleef beperkt tot de controle van de naleving van de witwaswetgeving.

2 Borgstellingsmaatschappijen en gewestelijke openbaarvervoermaatschappijen.

3 Er wordt slechts éénmaal rekening gehouden met de ondernemingen die tegelijkertijd als verzekeringsonderneming en als herverzekeringsonderneming actief zijn.

In de cijfers wordt slechts éénmaal rekening gehouden met de ondernemingen die tegelijkertijd als verzekeringsonderneming

en als herverzekeringsonderneming actief zijn. Twee van de ondernemingen onder toezicht van de Bank zijn herverzekeringsondernemingen in strikte zin.

Tabel 23

Belgische verzekeringsgroepen onder toezicht van de Bank

Belgische nationale groepen	Belgische internationale groepen
Belfius Verzekeringen	Ageas
Cigna Elmwood Holdings	Navigators Holdings (Europe)
Credimo Holding	KBC Verzekeringen
Federale Verzekeringen	
Patronale Groep	
Securex	
PSH	

Bron: NBB.

Tabel 24

Colleges bij de verzekeringsondernemingen onder toezicht van de Bank

De Bank is groepstoezichthouder	De Bank is één van de toezichthouders	
Ageas	Allianz	Allianz Benelux Euler Hermes
KBC-verzekeringen	AXA	AXA Belgium Inter Partner Assistance
Navigators Holdings Europe	Assurances du Crédit Mutuel	Yuzzu verzekeringen Partners Verzekeringen NELB
	Munich Re	D.A.S. Ergo Insurance DKV Belgium
	NN	NN Insurance Belgium
	Baloise Group	Baloise Belgium Euromex
	Monument Re	Monument Assurance Belgium
	Athora	Athora Belgium
	Enstar	Alpha insurance
	QBE	QBE Europe
	MS&AD	MS Amlin Insurance

Bron: NBB.

Het aantal Belgische verzekeringsgroepen onder toezicht van de Bank bleef stabiel op tien. Zeven van deze groepen hebben enkel deelnemingen in Belgische verzekeringsondernemingen (nationale groepen), terwijl drie ervan deelnemingen hebben in ten minste één buitenlandse verzekeringsonderneming (internationale groepen). Door de opkomst van nieuwe marktspelers is de Bank in meer colleges van toezichthouders vertegenwoordigd dan voorheen.

2.2 Toezichtsprioriteiten

2.2.1 De moeilijke macro-economische context

Op basis van een bijkomende kwalitatieve enquête bij de Belgische verzekeringsondernemingen heeft de Bank getracht de impact van COVID-19 en de moeilijke macro-economische context in kaart te brengen en het verloop ervan op te volgen in termen van materialiteit en severiteit.

De sanitaire crisis heeft in eerste instantie een rechtstreekse impact op de beleggingsportefeuilles, door de volatiliteit in de aandelenprijzen en de spreads, en de verdere verlaging van de rentevoeten. Op termijn

is het afwachten wat de implicaties op de reële economie zullen zijn en hoe zich dat zal vertalen op de financiële markten.

De verzekeringstechnische impact is voorsnog beperkt. De premie-inkomsten voor levensverzekeringsovereenkomsten dalen, terwijl ze voor niet-levensverzekeringsovereenkomsten stabiel blijven.

De schade-impact verschilt naargelang van het productaanbod en zou materieel zijn voor ondernemingen die kredietverzekeringen, transportverzekeringen (maritiem transport, wegtransport en luchtvaart) en reisverzekeringen aanbieden. Specifiek voor de kredietverzekering resulteert de economische recessie in een lager premie-incasso, een hogere schadefrequentie en een grotere schadelast, door de toename van de betalingsachterstanden en het aantal faillissementen. Bovendien werden ten gevolge van de nooit eerder geziene crisis overeenkomsten gesloten tussen Belgische kredietverzekeringsondernemingen en de Belgische overheid om binnenlandse ondernemingen te blijven beschermen tegen het in gebreke blijven van hun tegenpartijen door de kredietlimieten die aan het begin van het jaar waren gedekt, te handhaven. Dit mechanisme van tijdelijke

Impact van COVID-19 op de verzekeringssector

De Bank publiceerde naar aanleiding van de COVID-19-pandemie circulaire NBB_2020_08, die voor de Belgische verzekeringssector een nieuwe rapportering invoerde over de gevolgen van de COVID-19-pandemie. Het doel van deze rapportering is om frequent recente en zo accuraat mogelijke kerngegevens van de verzekeringsondernemingen te ontvangen. In vergelijking met de trimestriële kwantitatieve rapportering (Quantitative reporting template – QRT), beschikbaar 6 weken na de referentiedatum, maakt deze rapportering een snelle inschatting mogelijk van de gevolgen van de COVID-19-pandemie voor elke afzonderlijke verzekeringsonderneming en voor de sector als geheel. Het is duidelijk dat in ruil voor de snelheid waarmee deze rapportering dient te worden verkregen, de gegevens worden geleverd op basis van minder veeleisende benaderingen.

De eerste vijf rapporteringen moesten op wekelijkse basis worden ingediend om de volatiliteit van de markten aan het begin van de COVID-19-crisis zo goed mogelijk te kunnen volgen. Zodra de situatie op de financiële markten zich stabiliseerde, werd overgeschakeld op een maandelijkse rapporteringsfrequentie. De eerste rapportering diende te gebeuren op 23 maart 2020. De solvabiliteit van de sector was toen licht aan het toenemen. Op 31 maart 2020 bedroeg de gemiddelde dekkingsgraad van het solvabiliteitskapitaalvereiste (solvency capital requirement – SCR) 193 %, tegen 188 % in december 2019. Deze stijging werd vooral waargenomen bij bepaalde grote verzekeringsondernemingen, waar de SCR-ratio met meer dan 30 procentpunten toenam. Gelet op de situatie van de economie en van de financiële markten was deze contra-intuïtieve stijging deels te wijten aan een effect van overcompensatie van de stijging van de spreads door het volatiliteitsaanpassingsmechanisme¹.

Bij het begin van de COVID-19-crisis had de algemene solvabiliteitspositie van de Belgische verzekeraars niet te lijden onder de crisis, maar vanaf april 2020 begonnen de solvabiliteitsratio's geleidelijk af te nemen. De laagste solvabiliteitsratio werd op 15 mei gerapporteerd (166 %). Tussen 30 juni 2020 (173 %) en 30 september herstelde de solvabiliteitspositie van de verzekeringsondernemingen zich geleidelijk, in lijn met de verbetering van de prestaties van de financiële markten.

De impact van de COVID-19-crisis op de Belgische verzekeraars was heterogeen, en de omvang ervan hangt gedeeltelijk af van de grootte en het type activiteit van de verzekeringsonderneming. Zoals de grafiek laat zien, werd de grootste impact waargenomen bij de levensverzekeraars. Hun gemiddelde solvabiliteitsratio daalde van 145 % tot 102 % op 30 juni 2020. De gemengde ondernemingen, waar de meeste grootste verzekeraars deel van uitmaken, werden gemiddeld iets minder getroffen dan andere verzekeraars. Dit verschil was vooral duidelijk op het hoogtepunt van de crisis, eind maart 2020.

Wat de beleggingen betreft, was, zoals op basis van de marktontwikkelingen kon worden verwacht, de zwaarst getroffen beleggingscategorie die van de beleggingen in aandelen. Hypothecaire en andere leningen waren een van de enige beleggingscategorieën die een duidelijk stijgende tendens lieten zien, wat te danken was aan enerzijds de toename van de voorraad en anderzijds de stijging van de waardering van deze activa.

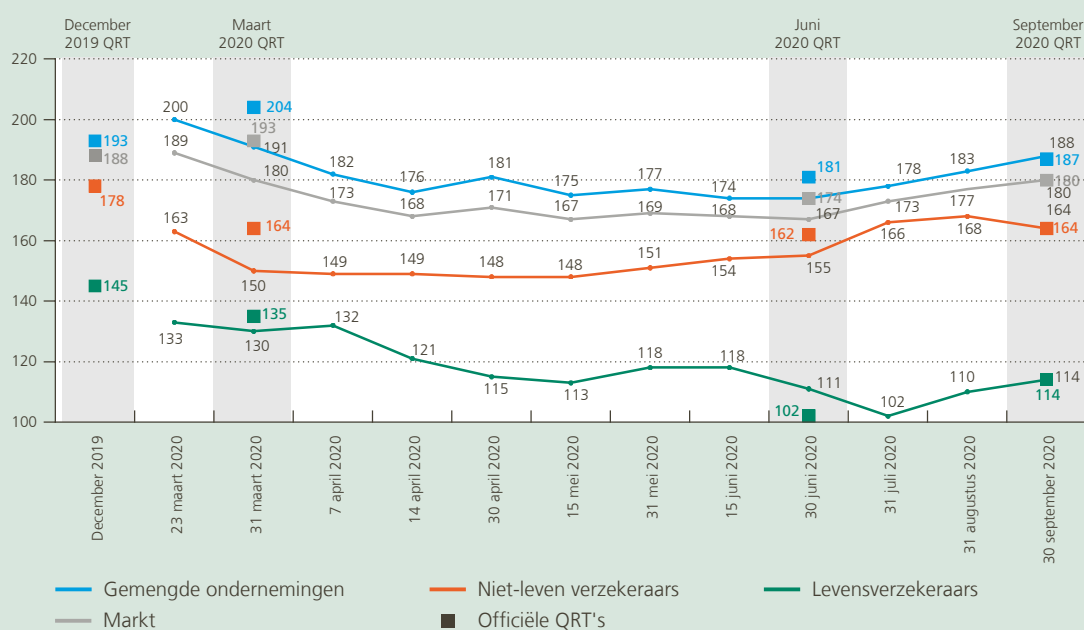
¹ Aanpassing van de risicovrije rentecurve waardoor de impact van de volatiliteit op korte termijn van de spreads in de obligatieportefeuille op de solvabiliteitspositie kan verminderd worden.

Deze crisis heeft aangetoond dat de contracyclische instrumenten waarin Solvabiliteit II voorziet, zoals de volatiliteitsaanpassing en de symmetrische aanpassing van het eigen vermogen, hun rol hebben gespeeld en de impact van de marktvolatiliteit op de solvabiliteitsratio's van de Belgische verzekeraars hebben afgezwakt. Het contra-intuïtieve verloop van de solvabiliteitsratio's eind maart 2020 wijst er echter op dat deze mechanismen nog kunnen worden verbeterd (zie ook paragraaf B.2.2 over de herziening van de Solvabiliteit II-richtlijn).

Verloop van de SCR-ratio van de Belgische verzekeringsondernemingen

(in %)

Bron: NBB.

risico-overdracht beperkte de impact van de recessie op de kredietposities van de begunstigen van de kredietverzekeringcontracten en maakte het mogelijk de schadelast voor de verzekeraars binnen de perken te houden. Voor de andere takken van de niet-levensverzekeringactiviteit lijkt de impact op de schadelast draaglijk, wegens de uitsluiting van het pandemierisico in de contractvoorwaarden. De hospitalisatieverzekering en de verzekering gewaarborgd inkomen laten wel materiële verliezen optekenen. De bedrijfszonderbreking verzekering, de annulatieverzekering voor evenementen en de professionele aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders, zijn

verzekeringsdekkingen die mogelijk substantieel kunnen worden aangesproken, maar maken geen wezenlijk deel uit van het productaanbod van de Belgische verzekeraars. Voor de verzekeringen burgerlijke aansprakelijkheid auto en de cascoverzekering motorrijtuigen werden er dan weer minder schadegevallen geregistreerd, door de beperktere mobiliteit tijdens de lockdown.

Voor de belangrijkste levensverzekeringproducten is de impact op de schade beperkt; de meeste contracten vervallen op pensioenleeftijd en betreffen dus geen leeftijdsgroepen die gevoelig zijn voor COVID-19.

2.2.2 Brexit en outsourcing

Brexit

Ten gevolge van de keuze van de Britse kiezer om de Europese Unie te verlaten hebben de Britse verzekeringsondernemingen geen toegang meer tot de Europese eengemaakte markt via het Europese paspoortstelsel. Na de Britse verkiezingen van 19 december 2019 werd op 23 januari 2020 de zogenaamde Withdrawal

Act gestemd en verliet het Verenigd Koninkrijk de Europese Unie op 31 januari 2020. Deze Withdrawal Act voorzag echter in een overgangperiode tot 31 december 2020 tijdens welke verzekeringsactiviteiten nog steeds zonder vergunning konden worden uitgeoefend.

Om die reden wilden bepaalde Britse verzekeringsondernemingen een verzekeringsdochteronderneming in België oprichten om hun activiteiten uit te oefenen in België en in de rest van de EER. Het Directiecomité van de Bank besloot in 2018 om aan een aantal van deze ondernemingen een vergunning te verlenen. Deze begonnen, in de meeste gevallen vanaf 2019, met het onderschrijven en beheren van nieuwe verzekeringsovereenkomsten, maar het beheer van de overeenkomsten gebeurde in vele gevallen nog door de Britse verzekeringsondernemingen zelf.

Andere Britse verzekeringsondernemingen besloten om in 2020 de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit portefeuilles van verzekeringsovereenkomsten die niet langer kunnen worden beheerd vanuit het Verenigd Koninkrijk, over te dragen aan een onderneming die in België over een vergunning beschikt. Deze portefeuilleoverdrachten werden na een grondige analyse goedgekeurd door de Bank en de High Court of Justice van Engeland en Wales. Hierdoor werd in 2020 in totaal meer dan 5 miljard euro (bruto) aan technische voorzieningen overgedragen aan Belgische verzekeringsondernemingen.

Uitbestedingen

Uitbesteding door (her)verzekeringsondernemingen blijft een belangrijk aandachtspunt voor de Bank. Dit blijkt onder andere uit de opname van een aantal verduidelijkingen in de overkoepelende circulaire over het governancestelsel, die onder meer betrekking hebben op de verwachtingen van de Bank inzake uitbesteding binnen een groep en uitbesteding buiten

de EER. Deze nieuwe aanbevelingen alsmede de nieuwe template, waarin ook kritieke uitbestedingen worden opgenomen, gelden vanaf 2021.

Een (her)verzekeringsonderneming mag door een intens gebruik van uitbesteding niet de kenmerken vertonen van een lege schelp die zelf niet langer in staat is om haar vergunnings- en bedrijfsuitoefeningvoorwaarden na te leven.

Dit geldt ook voor de (her) verzekeringsondernemingen die werden opgericht naar aanleiding van de brexit. In lijn met de verwachtingen die EIOPA onder meer in 2017 kenbaar maakte in het kader van de brexit, besteedde de Bank dan ook bijzondere aandacht aan de vraag of deze nieuwe (her)verzekeringsondernemingen, alsook de reeds bestaande (her)verzekeringsondernemingen, over voldoende middelen beschikken in België. Dit toezicht op de uitbestedingen en het uitbestedingsbeleid werd onderworpen aan controles die werden uitgevoerd door zowel de off-site controleteams van de Bank als de on-site inspectieteams.

De (her)verzekeringsondernemingen die taken uitbesteden in het Verenigd Koninkrijk moeten er bovendien rekening mee houden dat het Verenigd Koninkrijk na de brexit niet langer deel uitmaakt van de EER. Uitbestedingen buiten de EER zijn immers onderworpen aan bijkomende voorwaarden, die opgenomen zijn in de overkoepelende circulaire betreffende het governancestelsel.

Eind 2020 werd een akkoord gesloten tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk. Naar aanleiding daarvan hebben de Prudential Regulation Authority (PRA) en de Financial Conduct Authority (FCA) de buitenlandse verzekeringsondernemingen begin dit jaar geïnformeerd over de procedure die zij in de komende maanden zullen moeten volgen om hun activiteiten in het Verenigd Koninkrijk voorlopig te kunnen blijven uitoefenen of op een ordelijke manier te kunnen afwikkelen. Het Verenigd Koninkrijk heeft 2 regelingen ingevoerd om de continuïteit van de contracten van de Britse verzekerden en de tijdelijke toegang tot de Britse markt van de in de EER gevestigde verzekeringsondernemingen te garanderen, namelijk het Temporary Permissions Regime (TPR) en het Financial Services Contracts Regime (FSCR). Het FSCR voorziet in 2 mechanismen: de Supervised Run-Off (SRO) en de Contractual Run-Off (CRO). Een aantal verzekeringsondernemingen die in België gevestigd

zijn, hebben zich geregistreerd onder het TPR of SRO en zijn nu onderworpen aan het toezicht van de Britse toezichthouders. De PRA zal ten aanzien van deze verzekeringsondernemingen dezelfde bevoegdheden uitoefenen als voor andere ondernemingen met een Part 4A-toestemming. De regels waaraan deze onder het TPR of SRO vallende verzekeraars onderworpen zullen zijn, zullen afhangen van de manier waarop ze de Britse markt zullen betreden. Aan de in de EER gevestigde verzekeraars waarvan verwacht werd dat ze in december 2020 tot de voornoemde regelingen zouden toetreden, werd een brief gestuurd. Deze brief zet de regels uiteen, waaronder de verlichtingsmaatregelen, waaraan de onder de TPR en SRO vallende verzekeraars onderworpen zullen zijn. Het is van belang in dit opzicht er aan te herinneren dat de Bank in ieder geval in staat moet blijven haar inspectieprerogatieven onveranderd te kunnen uitoefenen bij de ondernemingen waarop de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen een beroep doen als dienstverleners.

Ten slotte wordt er in het algemeen aan herinnerd dat wanneer een (her)verzekeringsonderneming besluit uit te besteden, zij niet alleen de volledige verantwoordelijkheid voor de uitbestede functie of activiteit behoudt, maar ook haar internecontrolesysteem moet aanpassen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de door de dienstverlener geleverde diensten aan de verwachtingen voldoet. Bij de inspectiewerkzaamheden dit jaar werd bijzondere aandacht besteed aan de monitoring door de verzekeringsondernemingen van de kwaliteit van het werk van de dienstverlener, om ervoor te zorgen dat het op een voldoende gestructureerde manier wordt uitgevoerd.

2.2.3 Ziektekostenverzekering

Wat betreft de complexe problematiek van de modellering en waardering van de verplichtingen die voortvloeien uit individuele ziektekostenverzekeringen, wil de Bank erop toezien dat de betrokken verzekeringsondernemingen realistische aannames voor het verloop van de ziektekosten hanteren.

Om na te kunnen gaan of het absolute niveau van de technische voorzieningen op de marktconsistente balans van elke verzekeraar afzonderlijk adequaat is, en om een gemeenschappelijke basis te vinden voor een onderlinge vergelijking van

hun cijfers, heeft de Bank aan de belangrijkste ziekteverzekeraars een gevoeligheidsanalyse met betrekking tot de waardering van de beste schatting voorgelegd.

In het algemeen wijzen de resultaten van deze oefening op de enorme gevoeligheid van de waardering van de beste schatting voor de aannames betreffende het verwachte verloop van de eigen schade-inflatie enerzijds, en de algemene medische inflatie op marktniveau anderzijds.

Wat de uitvoering van de gevoeligheidsanalyse betreft heeft de Bank een grote verscheidenheid aan praktijken vastgesteld bij de bevraagde ziekteverzekeraars. Er is bijgevolg nood aan een duidelijke omkadering voor de modellering en waardering van de verzekeringsverplichtingen in het individuele ziektekostensegment.

In dit verband besloot de Bank een mededeling¹ over de waardering van ziektekostenverplichtingen op haar website te publiceren. Hierin wordt een referentiescenario naar voren geschoven, waaraan de

1 Mededeling NBB_2020_043 van 18 november 2020.

Toezicht op een adequaat niveau van de technische voorzieningen in de ziektekostenverzekering is nodig

voorzichtigheid van de aannames met betrekking tot de modellering van de medische inflatie getoetst kan worden en dat als maatstaf kan dienen om structurele onevenwichtigheden in de portefeuilles individuele ziektekostenverzekeringen te identificeren en kwantificeren.

2.2.4 ORSA

Sinds de invoering van Solvabiliteit II ontvangt de Bank jaarlijks een ORSA ¹-rapport van de verzekeringsondernemingen waarin zij hun risico's en de daarmee samenhangende kapitaalvereisten dienen te evalueren, teneinde voldoende solvabiliteitskapitaal beschikbaar te houden om, naargelang van het risicoprofiel en de risicoappetijt van de onderneming, onverwachte schokken te kunnen opvangen.

In het kader van de ORSA wordt vereist dat de ondernemingen prospectief de risico's beoordelen waaraan zij verwachten te zullen zijn blootgesteld. Een van de instrumenten waarvan de ondernemingen gebruik moeten maken om deze prospectieve benadering van het risicobeheer te bevorderen, is stresstesting. In circulaire NBB_2019_30 is een apart hoofdstuk gewijd aan de goede praktijken inzake *stresstesting* en gevoeligheids- en scenarioanalyses. Dit toont aan dat de Bank veel waarde hecht aan de kwaliteit van de *stresstest*omgeving bij de verzekeringsondernemingen.

Vanuit operationeel oogpunt merkt de Bank dat de ondernemingen nog een hele weg af te leggen hebben vooraleer zij op sectorniveau de vooropgestelde kwaliteit voor de stresstestomgeving zullen hebben bereikt. Een eerste transversale studie van de ORSA-rapporten toonde aan dat de ondernemingen nog veelal steunen op het testen van de gevoeligheid van economische parameters (*single parameter stresses*) en lichte scenarioanalyses (combinatie van parameters aan één enkele zijde van de balans, terwijl de COVID-19-crisis duidelijk aantoont dat crisissituaties gevolgen hebben voor beide zijden van de balans). Ook wat volledigheid van het arsenaal aan stresstests en scenarioanalyses betreft stelde de Bank belangrijke tekortkomingen vast: voornamelijk inzake klimaat- en cybergerelateerde scenario's kunnen verbeteringen worden gerealiseerd. Daarom zal de Bank in 2021 verder inzetten op het verbeteren van de kwaliteit van de stresstests en scenarioanalyses in het kader van de ORSA-rapportering. Hiertoe zullen

1 Own Risk and Solvency Assessment.

nieuwe transversale oefeningen plaatsvinden met terugkoppeling naar de sector.

3. Financiëlemarktinfrastructuren en betalingen

De Bank heeft de impact van de COVID-19-pandemie op de FMI's, depositobanken (custodians), betalingsdienstaanbieders en aanbieders van kritieke diensten van in het begin van nabij opgevolgd. Daarnaast is de Bank haar gewone toezichtsactiviteiten blijven voortzetten. Zo heeft de Bank in 2020, samen met de ECB, de leiding genomen van een groep van centrale banken van het Eurosysteem die het verstrengde oversightregime op Mastercard Europe moet toepassen. Het in België gevestigde Mastercard Europe werd op 4 mei opgenomen in de beperkte groep van (voorheen vier) systeemrelevante betaalsystemen in het eurogebied, waardoor de instelling nu onder de strenge vereisten valt van Verordening (EU) N°. 795/2014 van de Europese Centrale Bank van 3 juli 2014 met betrekking tot oversightvereisten voor systeemrelevante betalingssystemen (ECB/2014/28)². De paragraaf over de toezichtsactiviteiten zal zich dit jaar focussen op COVID-19. Een volledig overzicht van alle toezichtsactiviteiten op het vlak van FMI's en betalingen kan gevonden worden in het laatste "Financial Market Infrastructures and Payment Services Report" dat beschikbaar is op de website van de Bank³.

3.1 Cartografie van de sector

De Bank is verantwoordelijk voor zowel het oversight als het prudentieel toezicht op instellingen uit de sector van de post-trade, betalingen en andere infrastructuur. Het oversight is voornamelijk gericht op de veiligheid van het financiële stelsel, terwijl het micro-prudentieel toezicht betrekking heeft op de veiligheid van de operatoren die deze diensten aanbieden. In gevallen waar de Bank zowel oversight als prudentieel toezicht uitoefent, kunnen deze twee activiteiten als complementair worden beschouwd.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de systemen en instellingen die onder het toezicht/oversight van de Bank staan. Naast de classificatie op basis

2 Zie <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0795>.

3 Zie <https://www.nbb.be/nl/publicaties-en-onderzoek/economische-en-financieel-publicaties/financial-market-infrastructures-and>.

van het soort geleverde diensten worden de instellingen ook gegroepeerd op basis van: (i) de rol van de Bank (namelijk prudentiële toezichthouder, overseer of beide) en (ii) de internationale dimensie van het systeem of de instelling (de Bank als enige autoriteit, internationale samenwerkingsovereenkomst

met de Bank als hoofdrolspeler, of andere rol van de Bank).

Eind 2020 stonden 37 betalingsinstellingen en 8 instellingen voor elektronisch geld onder het toezicht van de Bank.

Tabel 25

Cartografie van de sector van financiëlemarktinfrastructuren en betalingsdiensten

	Internationale samenwerking		De Bank treedt op als enige autoriteit
	De Bank treedt op als hoofdautoriteit	De Bank neemt deel aan het toezicht, onder leiding van een andere autoriteit	
Prudentieel toezicht		<u>Depositobank</u> The Bank of New York Mellon SA/NV (BNYM SA/NV)	Betalingsdienstaanbieders (PSPs) Betalingsinstellingen (PIs) Instellingen voor elektronisch geld (ELMIs)
Prudentieel toezicht en oversight	<u>Centrale effectenbewaarinstelling (CSD)</u> Euroclear Belgium <u>Internationale centrale effectenbewaarinstelling (ICSD)</u> Euroclear Bank SA/NV <u>Ondersteunende instelling</u> Euroclear SA/NV	<u>Centrale tegenpartijen (CCP)</u> LCH Ltd (UK), ICE Clear Europe (UK), LCH SA (FR), Eurex Clearing AG (DE), EuroCCP (NL), Keler CCP (HU), CC&G (IT)	<u>Betalingsverwerker en betalingsinstelling</u> Worldline SA/NV
Oversight	<u>Aanbieder van kritieke diensten</u> SWIFT	Andere infrastructuur TARGET2-Securities (T2S) ¹	<u>CSD</u> NBB-SSS
		<u>Betalingsstelsel</u> TARGET2 (T2) ¹ CLS	<u>Kaartschema's</u> Bancontact ¹ Mastercard Europe ¹ Maestro ¹
	<u>Betalingsstelsel</u> Mastercard Clearing Management System ²		<u>Betalingsverwerkers</u> Mastercard Europe equensWorldline
			<u>Betalingsstelsel</u> Uitwisselingscentrum en Verrekening (UCV) ¹
Post-trade infrastructuur	Effectenverrekening	Betalingen	Betalingsstelsels
	Effectenvereffening		Betalingsinstellingen en Instellingen voor elektronisch geld
	Effectenbewaarneming		Betalingsverwerkers
Andere infrastructuur	T2S		Kaartschema's
	SWIFT		

Bron: NBB.

1 Peer review in Eurosysteem/ESCB.

2 De NBB en ECB treden gezamenlijk op als hoofdautoriteit.

Tabel 26

Verloop van het aantal onder toezicht staande betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld

(eindeperiodegegevens)

	2019	2020
Betalingsinstellingen	31	37
Naar Belgisch recht	26	33
Beperkte instellingen ¹	0	0
Bijkantoren naar buitenlands recht uit de EER	4	4
Instellingen voor elektronisch geld	8	8
Naar Belgisch recht	7	7
Beperkte instellingen ²	0	0
Bijkantoren naar buitenlands recht uit de EER	1	1

Bron: NBB.

- 1 'Beperkte betalingsinstellingen' zijn geregistreerd als beperkte betalingsinstelling op grond van artikel 82 van de wet van 11 maart 2018 en zijn onderworpen aan een beperkter regime.
- 2 'Beperkte instellingen' voor elektronisch geld zijn geregistreerd als beperkte betalingsinstelling op grond van artikel 200 van de wet van 11 maart 2018 en zijn onderworpen aan een beperkter regime.

3.2 Toezichtsprioriteiten

3.2.1 Impact van COVID-19 op de activiteiten van Belgische betalingsdienstaanbieders, FMI's, depositobanken (custodians) en aanbieders van kritieke diensten

De impact van de pandemie en de overheidsmaatregelen op het economisch leven leidde tot grote veranderingen in het retailbetalingsverkeer. Aangezien het begrip 'betalingen' een hele waaier aan mogelijkheden voor de eindgebruiker inhoudt – gaande van cash over kaartbetalingen tot domiciliëringen – was de impact niet voor alle betalingsdienstaanbieders gelijk. Uit gegevens die de Bank opvroeg om de crisis beter te kunnen opvolgen, bleek dat tijdens de eerste maand van de eerste lockdown (maart 2020) het totale bedrag aan kaarttransacties in Belgische fysieke winkels met meer dan 30 % daalde ten opzichte van dezelfde periode in 2019. Kaarttransacties in de online winkels stegen

COVID-19 had een groot effect op het consumentengedrag, dat waarschijnlijk blijvend zal zijn

in die periode dan weer met meer dan 20 %, zowel in waarde als in aantal transacties. Deze schokken zijn niet geheel onverwacht, als men bedenkt dat de "niet-essentiële" fysieke winkels gesloten waren en consumenten zich dus moesten wenden tot online winkels voor hun aankopen. Ook betaaldiensten die gelinkt zijn aan cash of reizen werden hard geraakt. Zo daalde het aantal en de waarde van de transacties bij bepaalde Belgische cashtransferbedrijven met meer dan 50 % tijdens de eerste lockdown.

De pandemie had dus een groot effect op de betaalsector en het consumentengedrag. De Bank verwacht dat deze veranderingen blijvend zullen zijn, aangezien de pandemie nog niet over is. Het verhogen van de limiet voor contactloze betalingen zonder PIN van €25 naar €50 voor een enkele betaling (en van €50 naar €100 voor verschillende opeenvolgende betalingen) bijvoorbeeld, deed het aantal contactloze betalingen sterk stijgen en kan de groeiende trend voor deze betaalmethode blijvend versterken.

In het begin van de pandemie (februari – maart 2020) werden er op de financiële markten een verhoogde volatiliteit en verhoogde transactievolumes vastgesteld. Voor centrale tegenpartijen (CCP's), (internationale) centrale effectenbewaarinstanties ((I)CSD's) en depositobanken betekende dit dat zij meer effectentransacties (en sommige ook meer wisseloperaties) te verwerken kregen. De verhoogde inkomsten uit transactievergoedingen hadden een positief effect op de opbrengsten van deze instellingen. Daar stond dan weer een daling van het bewaarloon tegenover, voor zover dat afhankelijk is van de aandelenkoersen.

Voor depositobanken, die voor een gedeelte ook rekenen op rente-inkomsten, had de daling van de rente (vooral in de VS, aangezien de rente in het eurogebied al jaren op historisch lage niveaus blijft) een negatieve impact. Vanwege de turbulentie op de financiële markten als gevolg van de pandemie gingen beleggers meer cash aanhouden door effectenposities te liquideren, maar vooral door obligaties die op verval dag kwamen niet onmiddellijk te herbeleggen. Door het risicoprofiel van depositobanken – hun bedrijfsmodel is niet gebaseerd op het uitoefenen van risicovolle activiteiten – parkeerden hun cliënten meer cash bij depositobanken die als veilig werden beschouwd. Deze extra cash creëerde wel een kredietrisico voor

de depositobanken, die deze cash veilig moesten proberen te plaatsen zoals van hen verwacht wordt.

Ten slotte ondervond ook SWIFT, een internationale organisatie voor het verzenden van elektronische financiële berichten, effecten van de pandemie. Het berichtenverkeer voor betalingen groeide in de eerste zes maanden van 2020 met 2,1 %, terwijl de groei nog 4,9 % was in dezelfde periode het jaar ervoor. Het berichtenverkeer voor effectentransacties steeg door de volatiliteit op de markten met 21,7 % in de eerste helft van 2020, tegenover 8,3 % in dezelfde periode in 2019. De lagere groei voor betalingsverkeer en de hogere groei voor effectentransacties resulteerde in een algehele groei van het FIN-verkeer van 12,1 %, vergeleken met 6,6 % in het eerste semester van 2019.

3.2.2 Operationele impact

Terwijl de meeste FMI's, betalingsdianstaaubieders en aanbieders van kritieke diensten veel meer transacties of berichten moesten verwerken, moesten zij – zoals de meeste organisaties – hun manier van werken aanpassen om de verspreiding van het virus op de werkvloer tegen te gaan. Zoals door de toezichhouders vereist, hebben deze instellingen plannen (business continuity plans of BCP's) opgesteld om de bedrijfscontinuïteit te verzekeren in verschillende scenario's, zoals bijvoorbeeld een pandemie.

De Belgische (I)CSD's, depositobanken, betalingsdianstaaubieders alsook SWIFT activeerden hun

BCP-maatregelen toen de COVID-19-pandemie België bereikte. Instellingen met kantoren in Azië hadden die maatregelen, zoals het massaal thuiswerk, al in het begin van het jaar genomen voor die kantoren. Instellingen die kantoren hebben over de hele wereld, kunnen hun activiteiten meestal vanuit een andere regio voortzetten als een kantoor in een bepaalde regio niet gebruikt kan worden door een lokaal incident. Een wereldwijde gebeurtenis zoals de COVID-19-pandemie vormt dan ook een extra uitdaging, zeker als het om een langdurige gebeurtenis gaat. Dankzij moderne technologie die werknemers toelaat om veilig en efficiënt van thuis uit te werken, konden de Belgische instellingen hun activiteiten zonder onderbreking voortzetten.

Sommige cliënten van (I)CSD's hadden in de eerste fase van de pandemie wel moeite met de combinatie van hogere transactievolumes en onvoldoende voorzieningen met betrekking tot thuiswerk voor backofficefuncties. Dit leidde tot een verhoogd aantal transacties die niet op de afgesproken dag vereffend konden worden. Om de cliënten met een achterstand van in te geven instructies toe te laten die achterstand weg te werken, heeft Euroclear Bank haar systemen uitzonderlijk op een zaterdag geopend.

Ook SWIFT heeft maatregelen genomen om de cliënten te helpen. Een voorbeeld daarvan is het uitstel met een jaar dat verleend werd voor de jaarlijkse aanpassingen van de berichtenstandaarden, wat voor minder druk zorgt op de IT-departementen.